

Latające maszyny

Krótką historia lotnictwa

Przygotowała Beata Kałużna

Kto z nas nie marzył, aby pofrunąć wysoko, poczuć się wolnym i zobaczyć świat z lotu ptaka.

Ludzie od dawna również marzyli o lataniu. Spoglądali w niebo, podziwiali ptaki. Chcieli oderwać się od ziemi i wzbić się wysoko ponad chmury.

Obejrzyjcie film:

<https://youtu.be/y7rLghz6bzY>

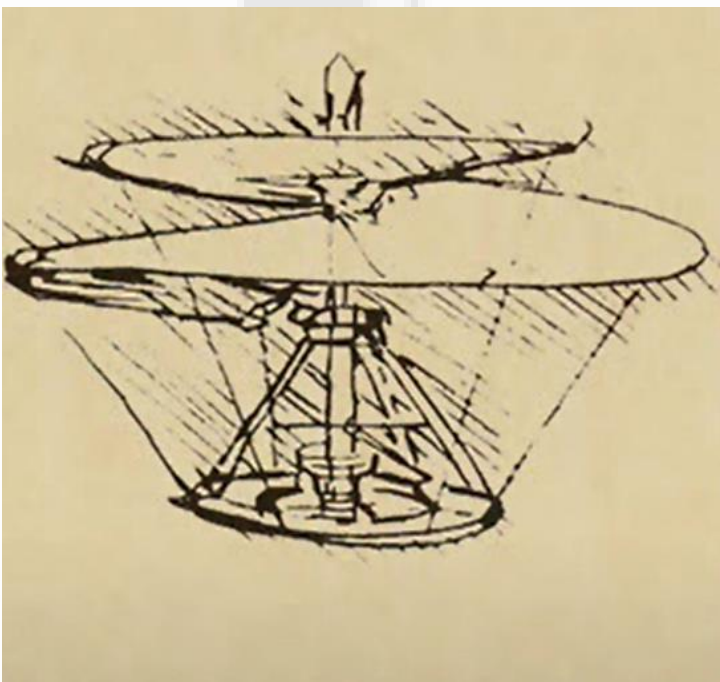
- Byli sobie wynalazcy - Bracia Wright i lotnictwo

1000 p.n.e. - pierwsze latawce

Uważa się, że pierwsze latawce mogły wzbić się w powietrze już 1000 lat przed naszą erą – oczywiście w Chinach.

Leonarda Da Vinci (czytaj: da winczi) czerpał pomysły z obserwacji przyrody, badał loty ptaków i rysował maszyny latające ze skrzydłami, balony cieplne i spadochrony. Jeden z wynalazków Leonarda miał ruchome skrzydła o rozpiętości 10 metrów. Pilot miał w nim leżeć na brzuchu i używać siły mięśni do napędzania skrzydeł. Współcześnie udało się odtworzyć szybowiec z innego z jego projektów, który poleciał w górę - z niewielką modyfikacją polegającą na dodaniu steru.

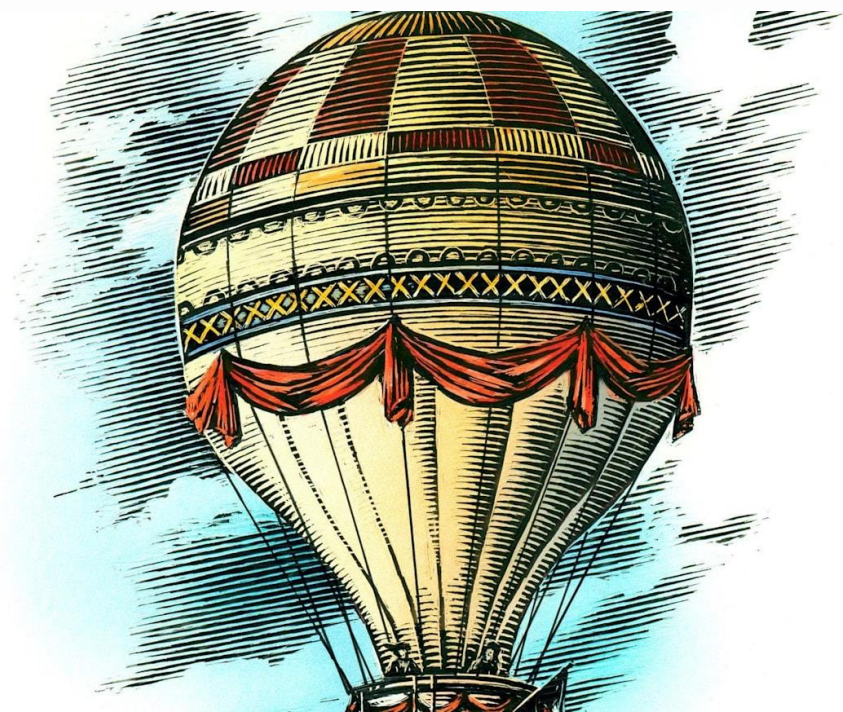
Pionowzlot

Skrzydłowiec

1785 – lot balonem nad Kanałem La Manche

Jean-Pierre Blanchard i John Jeffries przelecieli z Dover w Anglii do Calais we Francji. Ciekawostką jest, że na pokładzie mieli pagaje, którymi mieliby „wiosłować” w powietrzu.

1891 - Otto Lilienthal wykonał swój pierwszy udany lot na szybowcu własnej konstrukcji z nieruchomymi skrzydłami.

1903 – pierwszy samolot skonstruowany był przez braci Orville i Wilbur Wright.

17 grudnia 1903 roku, Orville Wright wzbił się w powietrze na wysokość 37 m, lot trwał 12 sekund.

1909 - Louis Bleriot przeleciał nad kanałem La Manche. Jednopłat *Bleriot*.

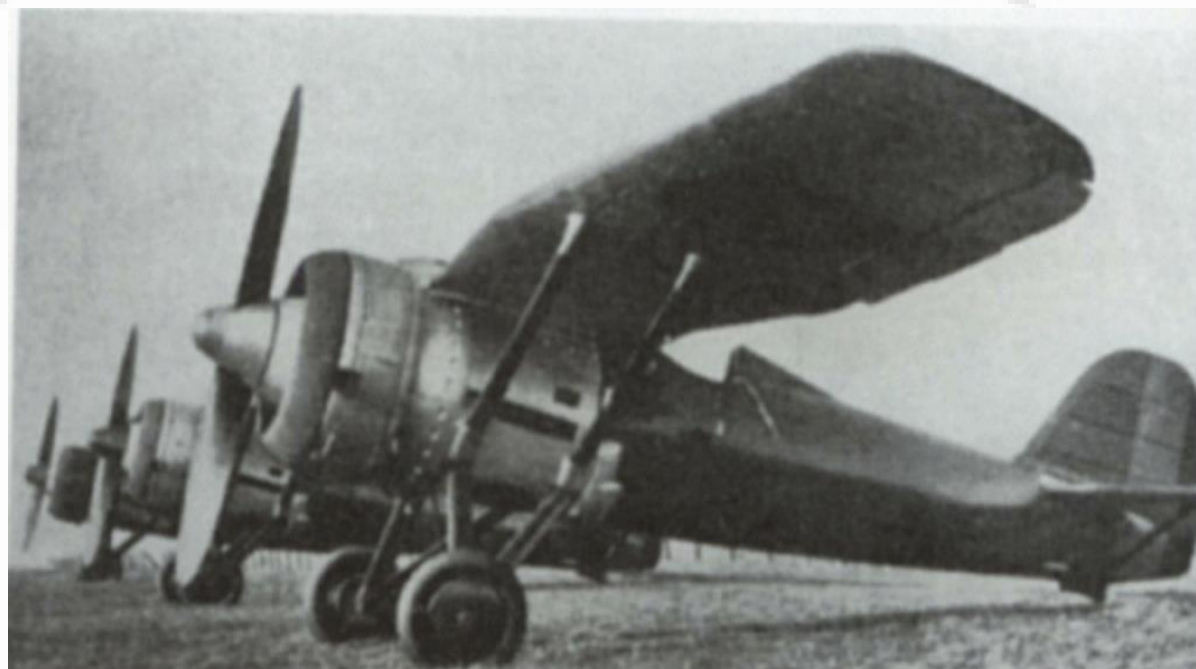
1852 - Francuski inżynier Henri Giffard skonstruował pierwszy sterowiec. Miał on konstrukcję miękką (tzn. bez szkieletu), a napęd dawał silnik parowy, obracający dwa śmigła. Z powodu dużej powierzchni, małej mocy silnika, sterowiec mógł latać tylko przy bezwietrznej pogodzie, a prędkość maksymalna wynosiła 11 km/h.

Boeing 314 Clipper - pierwszy transatlantycki samolot pasażerski. Latał na trasie Londyn- Nowy Jork od 1938 r.

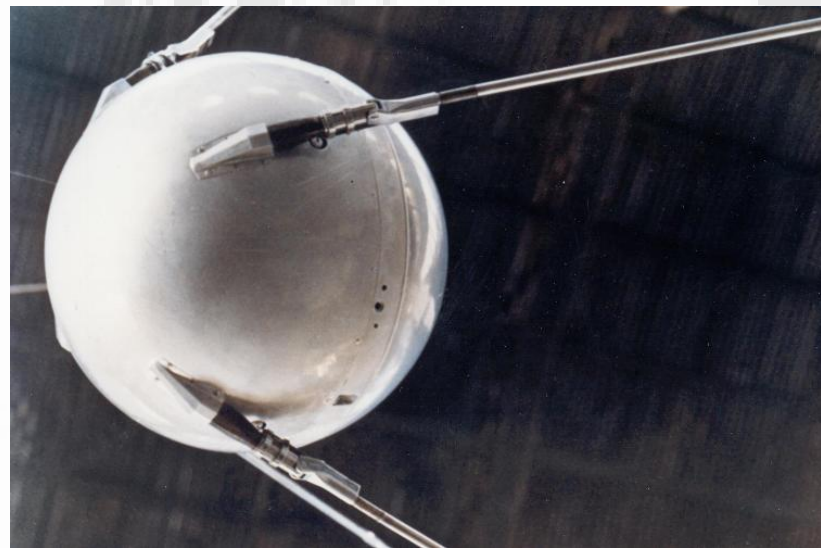

8 września 1914 roku odbyła się pierwsza walka powietrzna.
Gloster Gladiator – myśliwiec brytyjski z lat 20-tych XX w.-
jeden z pierwszych samolotów wojskowych.

- **4 października 1957 rok** w przestrzeń kosmiczną poleciał pierwszy **sztuczny satelita Ziemi: Sputnik-1** - początek ery kosmicznej.
3 października 1957 roku poleciał drugi sztuczny satelita Ziemi Sputnik-2 z żywą istotą: psem Łajką.

- **12 kwietnia 1961 roku** pilot radziecki mjr **Jurij Gagarin** na statku kosmicznym **Wostok-1** dokonuje pierwszego w historii ludzkości lotu w przestrzeni kosmicznej.

W naszych czasach podróżowanie w powietrzu nikogo nie dziwi. Tysiące samolotów codziennie przewozi pasażerów i towary z różnych krańców świata oraz służy wojsku i służbom ratowniczym. Współczesne samoloty szybko i łatwo pokonują wielkie odległości.

- **Rodzaje samolotów:**

- Pasażerskie
- Transportowe
- Wojskowe
- Sportowe, rekreacyjne
- Medyczne, ratunkowe
- Załogowe i bezzałogowe

Concord samolot naddźwiękowy

Airbus A380 - największy samolot pasażerski
zabiera na pokład 900 pasażerów.

Boeing 787" Dreamliner

Boeing 747

Sterowiec

Największy samolot transportowy—Antonov 225

Samoloty wojskowe

MiG -29

TS -11 Iskra

F-16

Odrzutowiec

Hercules-C130 samolot transportowy

F-117

Szybowiec

Awionetka

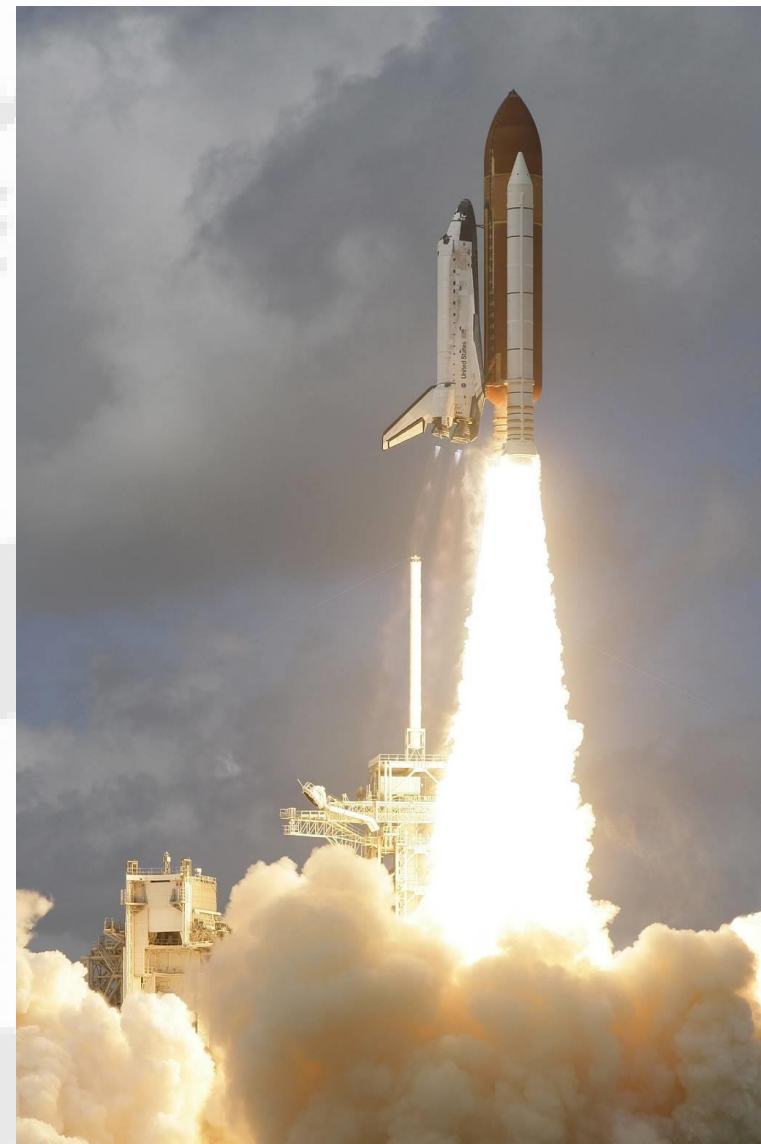

Helikopter

Prom kosmiczny

Latawiec

Balon

Kombinezon do
latania -wingsuit

Wykonaj zadania:

<https://learningapps.org/watch?v=pfjzwhy3320>

<https://learningapps.org/watch?v=pinzoetec20>

A teraz jeszcze do wypełnienia Karty pracy:

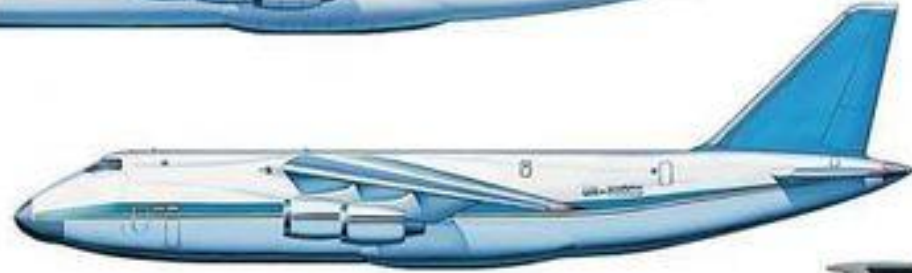
GIANTS OF SKIES

ANTONOV AN-225

EMBRAER KC-390

ANTONOV AN-124

C-130 HERCULES

C-5 GALAXY

AIRBUS A-400M

AIRBUS A-380

C-17 GLOBEMASTER-III

BOEING 747-8

Karta pracy kl 1

- 1 Na podstawie informacji zawartych w podręczniku na stronach 12, 13 zaznacz właściwe odpowiedzi.

Ludzie od dawna marzyli o

- pływaniu.
- lataniu.
- bieganiu.

Największe prędkości osiągają

- samoloty.
- balony.
- szybowce.

Leonardo da Vinci badał

- nocny tryb życia zwierząt.
- odżywianie ptaków.
- loty ptaków.

Bracia Wright skonstruowali pierwszy

- śmigłowiec.
- samolot.
- latawiec.

- 2 Przeczytaj zdania. Jak mogłyby wyglądać te pojazdy? Narysuj swoje pomysły. Wymyśl nazwę drugiego pojazdu i ją napisz.

Pojazd do transportu kotów, które lubią podróżować.

kotolot

Pojazd do przewozu ludzi, którzy lubią czytać książki.

3 Dopisz wyrazy według wzoru.

projektuję

buduję

rysuję

konstruuję

projektujemy

_____

_____

_____

_____

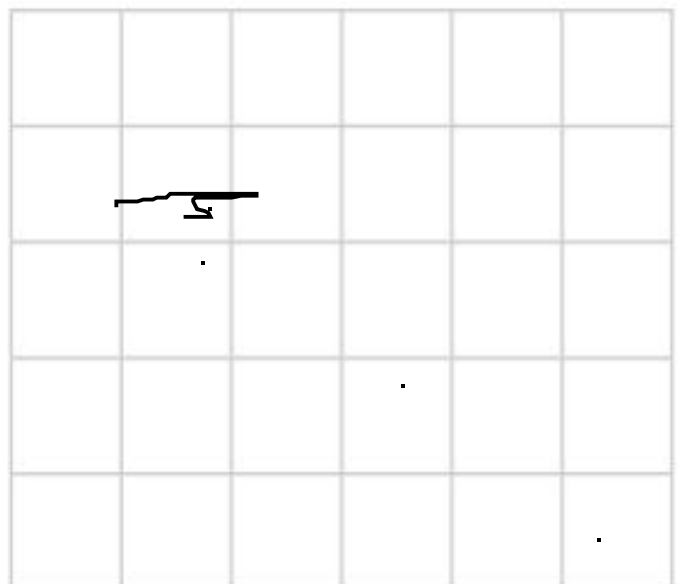
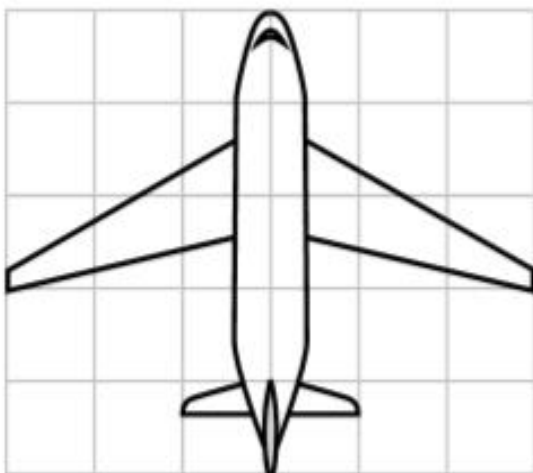
_____

_____

4 Umieść pod odpowiednimi obrazkami nalepki z nazwami latających maszyn. Skorzystaj z informacji: szybowiec jest lekki, sterowiec przypomina podłużny balon, a śmigłowiec może być wykorzystywany w akcjach ratowniczych.

5 Przerysuj samolot w powiększeniu.

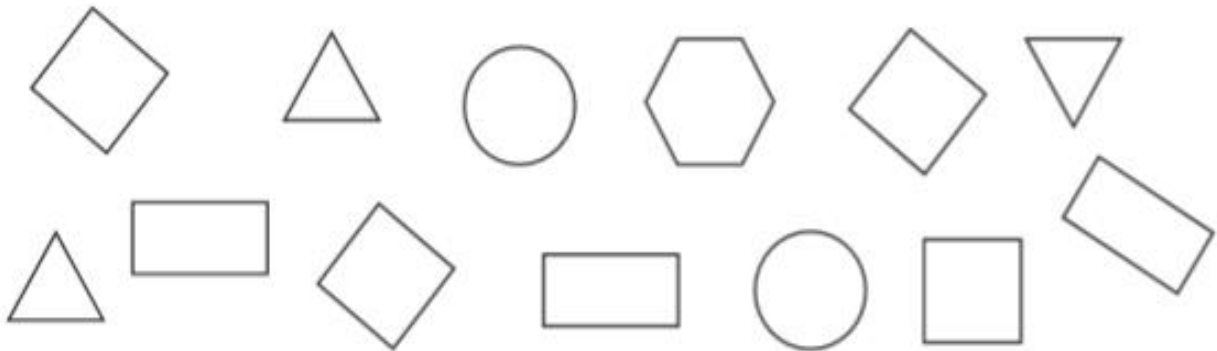
Karta pracy kl 1

- 1 Ozdób latawiec. Dwa krótsze boki latawca ozdób frędzlami, a dwa dłuższe pokoloruj po śladzie niebieską kredką. W dwóch rogach latawca narysuj kwiatki, a w pozostałych – trójkąty. W najniższym rogu latawca dorysuj ogon i ozdób go prostokątami i trójkątami.

- Porównaj swoje rozwiązanie z rozwiązaniem koleżanki lub kolegi.

- 2 W każdą figurę wpisz liczbę jej kątów. Pamiętaj, że koła nie mają boków i kątów.

- Figurę, która ma największą liczbę kątów, pokoloruj na czerwono, a figury, które mają najmniejszą liczbę kątów, pokoloruj na niebiesko. Figury, których jest najwięcej, pokoloruj na żółto.
- Każdy trójkąt połącz linią w parę z prostokątem.

- 3 Połącz figury w pary. W jednej parze mogą być figury, które mają taki sam kolor, ale nie mają takiej samej liczby boków.

